EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.5.2015
COM(2015) 275 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Finska na rok 2015

a stanovisko Rady k programu stability Finska z roku 2015

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Finska na rok 2015

a stanovisko Rady k programu stability Finska z roku 2015

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise[3],

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu[4],

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Komise zahájit novou strategii pro růst a zaměstnanost *(Evropa 2020)*, založenou na posílené koordinaci hospodářských politik. Tato strategie se zaměřuje na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření k posílení evropského potenciálu pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.

(2) Dne 13. července 2010 přijala Rada na základě návrhů Komise doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států. Tyto dokumenty společně tvoří tzv. integrované

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2015) 275.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

hlavní směry a členské státy byly vyzvány, aby je zohledňovaly v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.

(3) Dne 8. července 2014 přijala Rada doporučení k národnímu programu reforem Finska na rok 2014 a vydala stanovisko k aktualizovanému programu stability Finska z roku 2014. Dne 28. listopadu 2014 předložila Komise v souladu s nařízením (EU) č. 473/2013[5] stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Finska na rok 2015[6].

(4) Dne 28. listopadu 2014 přijala Komise roční analýzu růstu[7], která zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2015. Téhož dne přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování[8], ve které je Finsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(5) Dne 18. prosince 2014 potvrdila Evropská rada priority pro podporu investic, urychlení strukturálních reforem a odpovědnou fiskální konsolidaci podporující růst.

(6) Dne 26. února 2015 zveřejnila Komise svou zprávu o Finsku pro rok 2015[9]. V této zprávě byl posouzen pokrok, který Finsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých dne 8. července 2014. Daná zpráva též obsahuje výsledky hloubkového přezkumu podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Analýza Komise vede k závěru, že ve Finsku existují makroekonomické nerovnováhy, jež vyžadují politické kroky a sledování. Pozornost je zvlášť třeba věnovat rizikům spojeným se slabou exportní výkonností v souvislosti s restrukturalizací průmyslu. Doba poklesu podílů na světovém vývozu a zpomalení dynamiky elektronického průmyslu sice do značné míry pominula, ovšem míra investic stále zůstává nízká a byl oslaben potenciální růst. Stabilizoval se dluh soukromého sektoru a podle všeho nevzbuzuje bezprostřední obavy, nicméně jeho poměrně vysoká úroveň si žádá pozorné sledování.

(7) Dne 2. dubna 2015 předložilo Finsko svůj národní program reforem na rok 2015 a svůj program stability z roku 2015. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

(8) Poté, co Rada dne [XX] přijala rozhodnutí v souladu s čl. 125 odst. 6 SFEU, se na Finsko v současné době vztahuje [nápravná] složka Paktu o stabilitě a růstu. V programu stability z roku 2015, který je založen na předpokladu, že nedojde ke změně politiky a vztahuje se na období let 2014–2019, se očekává, že celkový schodek vládního sektoru který se v roce 2014 zvýšil na 3,2 % HDP, a překročil tak referenční hodnotu 3 % HDP, se podle prognóz dále zhorší na 3,4 % HDP v roce 2015 a poté postupně klesne na 3,1 % HDP v roce 2017 a dále na 2,5 % HDP v roce 2019. Podle programu stability z roku 2015 poměr veřejného dluhu k HDP v průběhu prognózovaného horizontu programu vzroste a do roku 2019 dosáhne 67,8 % HDP. Střednědobého cíle v podobě strukturálního schodku ve výši 0,5 % HDP nebude do konce programového období dosaženo. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je reálný. Na základě prognózy Komise z jara 2015 má schodek veřejných financí dosáhnout 3,3 % HDP v roce 2015 a 3,2 % HDP v roce 2016, přičemž poměr dluhu k HDP má do roku 2016 vzrůst na 64,4 % HDP. Komise zveřejnila dne 13. května 2015 v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy zprávu, která dospěla k závěru, že kritéria pro schodek a dluh se nepovažují za dodržená.

---

5 Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 11.
6 C(2014) 8815 final.
7 COM(2014) 902.
8 COM(2014) 904.
9 SWD(2015) 45 final, 26.2.2015.

Program stability nezajišťuje, že nadměrný schodek bude odstraněn včas a trvalým způsobem do roku 201x. Proto budou nutná další opatření. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2015 spatřuje Rada riziko, že Finsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. Ačkoli Finsko dosáhlo určitého pokroku při provádění správních reforem, účinnost finského veřejného sektoru by mohla být dále zlepšena, zejména v oblastech, které jsou vystaveny tlaku na budoucí náklady v souvislosti se stárnutím obyvatelstva. Ve věci obsahu důchodové reformy dospěli sociální partneři k dohodě na podzim roku 2014, ovšem tuto reformu je ještě nutno přijmout. S ohledem na mezeru fiskální udržitelnosti a plánované zvýšení zákonem stanoveného věku pro odchod do důchodu má zásadní význam větší zapojení starších pracovníků na trhu práce. Předčasný odchod z pracovního trhu je způsobován především zdravotním postižením nebo rozšířenými dávkami v nezaměstnanosti pro starší pracovníky. Vládní návrh zákona o reformě sociálních a zdravotních služeb byl finskému parlamentu předložen v prosinci 2014, ovšem do parlamentních voleb v dubnu 2015 se nepodařilo nalézt řešení, jak zajistit rovnováhu mezi správním modelem velkých obecních koalic a autonomií jednotlivých obcí zaručenou ústavou, a platnost návrhu zákona vypršela. Finské obce jsou poměrně malé, ale oproti obcím v jiných evropských zemích vykonávají značně rozsáhlé úkoly. Reforma týkající se uspořádání obcí probíhá s určitým zpožděním a obce provádějí studie ohledně přínosů slučování. Podle národního programu reforem na rok 2015 bude zřejmě parlamentu do konce roku 2016 předložen nový legislativní návrh.

(9) Vzhledem ke stárnutí populace a klesajícímu počtu obyvatel v produktivním věku je třeba, aby měl trh práce přístup k plnému potenciálu pracovní síly. Finsko v tomto směru dosáhlo určitého pokroku a přijalo několik opatření, jež zahrnovala lepší organizaci subvencování mzdových nákladů (se zvláštním zaměřením na starší osoby) a lepší uspořádání veřejných služeb zaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti v roce 2014 činila 8,7 % a je na vzestupu, zejména u mladých lidí a starších pracovníků. Dohoda o omezení růstu mezd z roku 2013 přispívá k obnovení konkurenceschopnosti z hlediska nákladů a vývozu nižším růstem jednotkových nákladů práce.

(10) Určitého pokroku Finsko dosáhlo při posilování schopnosti dodávat inovativní produkty. Vláda provádí komplexní reformu výzkumných institucí a jejich financování. Koncepce pro čistou technologii, biotechnologii a digitalizaci jsou slibné, ovšem poměrně malého rozsahu. Ačkoli investice Finska do výzkumu a vývoje patří mezi nejvyšší v EU, země se i nadále potýká s problémy, jak tyto investice úspěšně zúročit do vývozu výrobků a služeb. Vláda se snaží zjednodušit a zefektivnit systémy podpory pro podniky, navýšit financování začínajících podniků a podporovat jejich internacionalizaci. Míra investic ve Finsku nicméně zůstává nízká, přetrvávají vývozní potíže a poklesla zaměstnanost. Úsilí je třeba též věnovat posílení hospodářské soutěže na trzích výrobků a služeb, a to zejména v maloobchodním sektoru, který je i nadále vysoce koncentrovaný.

(11) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Finska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Finsku pro rok 2015. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Finsku adresována v předchozích letech. V úvahu brala nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Finsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny Unie, jelikož celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že pro budoucí

rozhodování členských států budou poskytnuty vstupy na úrovni Unie. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4.

(12) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability Finska, přičemž její stanovisko[10] je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1.

(13) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem a program stability. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 2 a 3.

(14) V souvislosti s evropským semestrem Komise provedla rovněž analýzu hospodářské politiky eurozóny jako celku. Na základě této analýzy vydala Rada konkrétní doporučení určená členským státům, jejichž měnou je euro. Finsko by rovněž mělo zajistit úplné a včasné provedení těchto doporučení,

DOPORUČUJE Finsku v období 2015–2016:

1. Zajistit snížení nadměrného schodku pod 3 % HDP včas a trvalým způsobem do [XX] v souladu se závazky Finska podle článku 126 SFEU. Dále usilovat o zmenšení mezery fiskální udržitelnosti a upevnění podmínek pro růst.

2. Přijmout dohodnutou důchodovou reformu a postupně odstranit možnosti předčasného odchodu do důchodu. Zajistit účinné nastavení a provádění správních reforem týkajících se uspořádání obcí a sociálních a zdravotních služeb s cílem zvýšit produktivitu a nákladovou efektivnost při poskytování veřejných služeb a současně zajistit jejich kvalitu.

3. Usilovat o zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí, starších pracovníků a dlouhodobě nezaměstnaných s důrazem především na rozvoj jejich pracovních dovedností. Po konzultaci se sociálními partnery a v souladu s vnitrostátními postupy zajistit, aby se mzdy vyvíjely v souladu s vývojem produktivity.

4. Přijmout opatření, která otevřou maloobchodní sektor účinné hospodářské soutěži.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda

[10] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.